

14. STARTEN ALS ZELFSTANDIGE EEN EIGEN ZAAK STARTEN

WAAROVER GAAT DIT ? WELKE UITDAGINGEN KOMEN OP U AF ?

Hoewel vele loontrekkenden huiverig staan tegenover het statuut van zelfstandige, biedt dit ongetwijfeld bijkomende kansen om aan de slag te gaan: een bedrijf is wellicht wel bereid om met u te werken voor een bepaald project. Het biedt ook meer vrijheid in het kiezen voor activiteiten die u graag doet. Trouwens: een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur biedt ook geen garantie op tewerkstelling wanneer de conjunctuur slecht is of wanneer uw werkgever ontevreden is over uw werk of uw optreden. Het nadeel van een zelfstandig statuut licht niet zozeer in minder werkzekerheid, maar wel in de eventuele ontslagvergoeding en in de minder goede regeling voor sociale zekerheid (gezondheidszorgen, werkloosheid, pensioen...).

HOE PAK IK HET AAN ?

Werken als zelfstandige voor eigen rekening

Het is vrij eenvoudig om te starten als zelfstandige voor eigen rekening. U opent een bankrekening en stapt naar een sociaal secretariaat. Daar schrijft u zich in voor uw sociale zekerheid. De sociale secretariaten treden ook op als ondernemingsloket: u vraagt er een BTW-nummer. Dit is meteen ook uw ondernemingsnummer. Ook uw mutualiteit moet verwittigd worden en vervolgens kunt u starten.

Alle sociale secretariaten hebben een of andere vorm van advies en dienstverlening voor startende zelfstandigen. Een volledige lijst van de sociale secretariaten vindt u op www.socialsecurity.fgov.be

Het is zeker aan te bevelen een beroep te doen op een erkende boekhouder. Deze zorgt voor uw BTW-administratie en uw belastingaangifte (met aftrekposten).

Uw sociale bijdragen worden berekend ifv enerzijds uw specifieke situatie (bent u zelfstandig in hoofdberoep of in bijberoep?) en anderzijds ifv uw geraamd inkomen.

Startende zelfstandigen hebben de mogelijkheid om gedurende twee jaar lagere sociale bijdragen te betalen. Vanaf het derde jaar worden de sociale bijdragen herberekend op basis van het reële inkomen. Indien u in die eerste twee jaren een vrij goed inkomen hebt gehad, zult u in het derde jaar moeten bijbetalen! Het kan daarom goed zijn om vanaf het eerste jaar de bijdragen te laten berekenen op basis van een realistische raming van uw reëel inkomen.

Voor de fiscus bent u in dezelfde situatie als een loontrekkende: uw inkomen wordt belast volgens dezelfde barema's!! Als zelfstandige kunt u wel wat ruimere aftrekposten inbrengen.

Vermits het pensioen voor zelfstandigen nog steeds achterblijft op dat van loontrekkenden, is het noodzakelijk dat u zelf wat opzij zet voor een aanvullend pensioen. Het sociaal secretariaat kan dit voor u verzorgen.

Een zelfstandige heeft in de regel geen recht op uitkeringen voor werkloosheid. Wanneer u een zelfstandige activiteit opstart na een aantal jaren gewerkt te hebben als loontrekkende, dan zijn er mogelijkheden om uw recht op werkloosheidsvergoedingen te behouden. Deze materie is te complex om in dit werkboek uit de doeken te doen. Spreek er over met uw outplacementconsulent of met de VDAB.

U kunt wel bij bepaalde verzekeringsmaatschappijen, die samenwerken met de sociale secretariaten, een verzekering nemen tegen inkomensderving.

Alvorens te starten als zelfstandige is het sterk aan te bevelen om te rade te gaan bij het UNIZO, de Unie van Zelfstandige Ondernemers. U kunt er beroep doen op de startersservice met onder andere info-avonden, individuele begeleiding en advies, indien gewenst onderzoek naar uw vaardigheden als zelfstandige enz.

Een vennootschap oprichten

Wanneer is het nuttig of nodig om een vennootschap op te richten voor het uitoefenen van een zelfstandige activiteit? Er zijn twee mogelijke redenen.

- Wanneer uw activiteit een handelsrisico meebrengt (aanleggen van een voorraad, huren van een handelspand, investeren in gebouw of installaties...), moet u ervoor zorgen dat uw persoonlijk vermogen niet kan aangesproken worden voor het vergoeden van uw schuldeisers. Een vennootschap werkt met een vermogen dat onderscheiden is van uw persoonlijk vermogen. Wanneer het slecht gaat met de vennootschap, kan haar vermogen eventueel helemaal opgaan in de schulden (= faling), maar uw persoonlijk vermogen blijft gespaard.
- Uw beroepsactiviteit uitoefenen vanuit een vennootschap biedt verschillende mogelijkheden voor fiscale optimalisatie, geheel binnen de wettelijke bepalingen. Dit heeft enerzijds te maken met de lagere belastingpercentages voor vennootschappen en anderzijds met de ruimere mogelijkheden voor aftrek van verschillende kosten. Deze gespecialiseerde materie gaat ook verder dan de doelstelling van dit werkboek. Raadpleeg uw outplacementconsulent én specialisten terzake: boekhouders, zakenkantoren, fiscalisten, de belastingadministratie... Ook hier kan UNIZO u valabele informatie, advies en ondersteuning geven.

Er bestaan verschillende vormen van vennootschappen, o.a. Vennootschap onder firma, Coöperatieve vennootschap, Personenvennootschap, Naamloze vennootschap, Vennootschap zonder winstgevend doel, en andere. Alleen specialisten terzake (UNIZO, boekhouders, notaris...) kunnen u echt advies geven bij het kiezen van de vennootschapsvorm die voor u aangewezen is, rekeninghoudend met uw persoonlijke financiële situatie en met het soort activiteit dat u wenst te starten.

Een businessplan maken

Vooraleer over te gaan tot het oprichten van een vennootschap, is het sterk aan te raden een business plan op te maken. Wanneer u voor uw nieuwe activiteit een lening nodig hebt bij de bank, moet u in ieder geval een goed business plan voorleggen. Alle banken geven advies aan startende ondernemers, maar zij kijken uiteraard heel kritisch naar uw plannen vooraleer met u in zee te gaan. Zij kunnen uw vertellen wat er in een business plan moet staan. Zonder dit hier geheel uit te werken gaat het over:

- Welk product of welke dienst wil u op de markt brengen?
- Op welke markt wil u dat aanbieden? Wie zijn uw potentiële klanten en welke concurrenten zijn er al actief?
- Welke prijs zet u op uw product of dienst? Wat kost uw product of dienst? Hoe rendabel / winstgevend zal dat zijn?
- Een onderbouwde prognose van uw verkoopcijfers en uw kosten per trimester, en dit voor de komende drie jaar.
- Welke middelen brengt u zelf in en welke financiering hebt u nodig?

Tenslotte: voor vele activiteiten zijn specifieke vergunningen vereist ivm milieu, volksgezondheid, veiligheid, personeel enz. We beperken ons hier tot deze raad: informeer bij de bevoegde instanties en overheden vooraleer u te engageren.